

Handläggare:
Sara Feinberg, 08-508 29 097

Till
Trafik- och arbetsmarknadsroteln

Remiss av Transportstyrelsens redovisning av regeringsuppdrag att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg: Taxiverksamheten som helhet

Svar på remiss från Trafik- och arbetsmarknadsroteln (Dnr 001-369-2014).

Sammanfattning

Koncernledningen anser, i likhet med bolagen, att situationen på taximarknaden i Stockholm är bekymmersam. Transportstyrelsens förslag och åtgärder är relevanta, men med risk för att de inte är tillräckliga för att åstadkomma en förändring. Så länge en mindre grupp inom taxibranschen utnyttjar taximarknadens speciella karaktär och tar ut oskäligt höga priser drabbas hela branschen och Stockholms besöksnäring negativt.

Ärendet

Trafik- och arbetsmarknadsroteln har remitterat ” *Remiss av Transportstyrelsens redovisning av regeringsuppdrag att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg: Taxiverksamheten som helhet* ” till bland annat Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholms Hamn och Stockholm Business Region (SBR). Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Transportstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg. Uppdraget redovisas i tre rapporter, varav denna remiss rör delredovisningen 3: Taxiverksamheten som helhet. Rapporten är indelad i ett antal huvudområden: Prissättning och information, Lokalkännedom, Taxiledningssystem, Tillstånd och tillsyn, Taxiförarlegitimation, Taxameter, Intrång i varumärken och näringskännetecken, Glesbygd, Övriga förslag till ändringar i taxitrafiklagen och taxitrafikförordningen. Detta remissvar fokuserar på de avsnitt som dotterbolagen pekat ut som problemområden.

Underremiss

Stockholms Hamns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholms Hamnar koncentrerar sitt yttrande över den fråga som är mest angelägen för Hamnen, nämligen prissättningen.

Transportstyrelsen föreslår att före en påbörjad färd ska prisuppgift på ett beständigt sätt lämnas till resenärer, om taxibilen har ett jämförelsepris på över 500 kr. Stockholms Hamnar menar att detta förslag inte är tillräckligt och bör avstyrkas. En sådan regel kommer vara i princip omöjlig att kontrollera med tanke på de många taxiresor som utförs dagligen, vilket även konstateras av Transportstyrelsen själv i det remitterade förslaget. Transportstyrelsen beskriver även problematiken med att resenärerna själva måste ha kännedom om den fria prissättningen samt att prisuppgift ska lämnas i förväg. Om Hamnens utländska resenärer blir felaktigt behandlade och lurade på priset kommer de ha ytterst begränsade möjligheter att framföra klagomål då de sannolikt är på väg att lämna Stockholm.

Stockholms Hamnar anser att de åtgärder som tidigare beslutats om inte är tillräckliga för att åstadkomma en förändring. Varken bättre och tydligare prisinformationskrav eller nya tillståndsprovningar kommer påverka så länge en helt fri prissättning gäller, och inte heller det nya förslaget från Transportstyrelsen kommer vara tillräckligt för att råda bot på taxiproblematiken. Stockholms Hamnar anser att situationen på taximarknaden idag är mycket allvarlig och att ett generellt pristak därför är nödvändigt. Transportstyrelsen framhåller själv att en reglering av det högsta jämförelsepriset är den mest kraftfulla åtgärden för att komma tillrätta med problemen. Stockholms Hamnar skulle även vilja se en regel som innebär att fast pris alltid kan erbjudas på vissa strategiskt viktiga sträckor, som exempelvis mellan Stockholm och Arlanda.

På grund av den korta remisstiden har detta yttrande ej behandlats i Stockholms Hamns styrelse (*bilaga 1*).

SBR:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Inledningsvis konstaterar SBR att avregleringen av taximarknaden som genomfördes 1990 har haft många goda effekter. Tillgänglighet och utbud har kraftigt förbättrats samtidigt som konkurrensen inneburit att flera nya deltjänster utvecklats inom näringen.

Stockholm är idag en mycket välkommande stad gentemot besökare. Besöksnäring har under senare tid utvecklat många nya tjänster och hotell samt restaurangutbudet har kraftigt förbättrats. Samtidigt kan noteras att Stockholms position som besöksdestination aldrig varit starkare, vilket avspeglar sig i att Stockholm är Europas tionde största besöksdestination och med en mängd olika positiva omdömen i internationell media.

SBR anser att taxinäringens nuvarande funktionssätt dock hotar denna positiva tillväxt och bild. Med rådande lagstiftning i ryggen kan en taxiförare vid resans slut ta ut vilket pris vederbörande vill, oavsett huruvida någon tjänst eller funktion utöver det normala har utförts eller ej. Det faktum att taxin ska vara försedd med prisuppgift för en normalresa hindrar inte att taxitjänsterna helt lagligt kan vara kraftfullt överprissatta.

De som drabbas är främst tillfälliga besökare, både från Sverige och utomlands. Staden har vidtagit diverse åtgärder i form av information och skyltning, men det räcker inte för att komma åt problematiken. Problemet med taxisituationen gäller hela Stockholm, men särskilt tydligt är det vid de ställen som besökare anländer till Stockholm, dvs. Arlanda, Centralstationen, Cityterminalen och stadens kryssningshamnar. Vid en av Stockholms kryssningsterminaler har situationen uppkommit där mer etablerade taxibolag inte ställer sig med lediga bilar på grund av hot och trakasserier från andra taxibolag. I vissa fall förekommer även hot när konsumenterna ifrågasätter priset de måste betala.

SBR menar att det hypotetiskt kan finnas ett samband mellan taxiförare som kraftigt överprissätter sina tjänster och mindre benägenhet att fullgöra sina skatteskyldigheter.

Mot bakgrund av detta har SBR i ett yttrande över promemorian Redovisningscentraler för taxi (Ds2013:66) i huvudsak ställt sig positiva till inrättandet av redovisningscentraler mm (SBR dnr. 1.7-25/2014).

I Transportstyrelsens nuvarande rapport föreslås bl.a. att;

- Taxiföraren ska, utifrån tillståndshavarens skyldighet vad gäller prisinformation, lämna en prisuppgift före varje färd i taxitrafik om det högsta jämförpriset för aktuellt fordon överstiger 500 kr. Prisuppgiften ska ange ett pris som inte får överstiga. Uppgiften ska lämnas senast när färden beställs och på ett beständigt sätt. Uppgiften ska sparas hos taxiföraren.

SBR anser att de som drabbas av en kraftig överprissättning främst är internationella besökare, men även mindre erfarna svenska konsumenterna av taxitjänster. För att marknaden ska fungera krävs att alla konsumenterna har kunskap om att fri prissättning råder och att man kan göra ett aktivt val. SBR anser att Transportstyrelsens förslag möjligtvis bidra till att förbättra situationen med de allra mest oskäligena priserna, förutsatt att konsumenterna förstår detta och kan sätta det i relation till möjliga alternativ. Att reglera ett högsta jämförpris är en mer kraftfull åtgärd för att komma tillrätta med problemet.

Vidare redovisar Transportstyrelsen bland annat följande bedömningar;

- Det bör för närvarande inte införas krav på ägare av resecentra att informera om prissättning för taxi. Transportstyrelsen anser istället att Konsumentverket inom ramen för sitt uppdrag kan ge råd och stöd till ägare av resecentra om hur sådan information bör se ut och var den bör finnas.

SBR delar Transportstyrelsens bedömning att det för närvarande inte bör införas krav på ägare av resecentra att informera om prissättning för taxi. Vidare anser SBR att Konsumentverket i sina råd och stöd till ägare av resecentra bör betänka att informationen riktar sig till internationella besökare samt mindre erfarna nationella konsumenterna av taxitjänster. I det fall problematiken kvarstår kan det finnas skäl att ompröva bedömningen.

- Ett införande av obligatoriska redovisningscentraler kommer att försvåra skattefusk och göra branschen mindre intressant för oseriösa aktörer.

SBR delar Transportstyrelsens bedömning om att obligatoriska redovisningscentraler kommer att försvåra skattefusk och göra branschen mindre intressant för oseriösa aktörer.

- Det bör inte införas krav på att taxameterutrustning ska inkludera en betalterminal. Det bör för närvarande inte heller införas krav på att om en betalterminal används, så ska den vara tillförlitligt ansluten till eller integrerad med taxameterutrustningen.

Mot bakgrunden av den snabba teknologiska utvecklingen avseende olika betaltjänster- och lösningar, att mobila betalningar sannolikt kommer att öka i framtiden och att konsumenternas valmöjligheter därigenom ökar menar SBR att ett krav på att taxameterutrustning ska inkludera en betalterminal inte är realistiskt.

SBR delar därför Transportstyrelsens bedömning. Taxinäringens redovisning av inkomster bör istället förbättras genom inrättandet av redovisningscentraler (*bilaga 2*).

Koncernledningens synpunkter

Avregleringen av taxi har förbättrat tillgången, men har samtidigt inneburit en hel del problem, vilket koncernledningen redogjort för i tidigare remissvar rörande regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg. Koncernledningen har tidigare konstaterat, likväl som Transportstyrelsen, att det är en mindre grupp inom taxibranschen som försvårar för övriga samt att denna grupp ser till att få främst de som sällan åker taxi och turister som kunder. Vidare har det konstaterats att just taximarknaden för privatresor har en speciell karaktär för kunden, genom att den kännetecknas av att det är svårt att i förväg avgöra tjänstens pris och kvalitet och att kunden därför inte har marknadsöverblick.

De förslag och åtgärder som Transportstyrelsen redovisar är ett steg i rätt riktning. Förslaget om att prisuppgift ska lämnas om taxibilen har ett jämförelsepris på över 500 kr kan förbättra situationen, men löser inte problemet. En sådan regel kommer vara i svår att kontrollera samt kräver att de konsumenter som tidigare drabbats av en kraftig överprissättning måste ha marknadsöverblick och kunskap om att prisuppgift ska lämnas i förväg. Att reglera ett högsta jämförelsepris är därför en mer kraftfull åtgärd. Det bör även bidra till att den mindre grupp inom taxibranschen, som försvårar för övriga seriösa åkare, inte längre kan utnyttja situationen på samma sätt.

Koncernledningen ställer sig, i likhet med SBR, bakom Transportstyrelsens bedömning att det för närvarande inte ska införas krav på rescentra att informera om prissättning för taxi. Vidare håller koncernledningen med om att Konsumentverket, inom ramen för sitt uppdrag, bör ge råd och stöd till rescentra om hur information om prissättning för taxiresor bör se ut och var den bör finnas för att kunna ge taxiresenärer lämplig information.

Koncernstyrelsen håller även med om SBR och Transportstyrelsens bedömning att ett införande av obligatoriska redovisningscentraler kommer att försvåra skattefusk och göra branschen mindre intressant för oseriösa aktörer.

Sammanfattningsvis anser koncernledningen, i likhet med bolagen, att situationen på taximarknaden i Stockholm är bekymmersam. Transportstyrelsens förslag och åtgärder är relevanta, men med risk för att de inte är tillräckliga för att åstadkomma en förändring. Så länge en mindre grupp inom taxibranschen utnyttjar taximarknadens speciella karaktär och tar ut oskäligt höga priser drabbas hela branschen och Stockholms besöksnäring negativt.

Per Blomstrand

Vice VD Stockholms Stadshus AB

Bilagor

1. Remissvar Stockholms Hamn
2. Remissvar SBR

Remissyttrande över Transportstyrelsen förslag "Taxiverksamheten som helhet"

Bakgrund

Stockholms Hamnar har ett stort antal passagerare och turister som årligen reser via terminaler i Värtahamnen, Frihamnen, Stadsgården, Kapellskär och Nynäshamn. Sammanlagt reser cirka 12 miljoner passagerare via dessa hamnar varav 850 000 kommer via kryssningsfartyg. Cirka 10 miljoner av samtliga passagerare kommer och åker via Stockholm. Det ekonomiska värdet av denna trafik är stor och cirka en femtedel av Stockholms sammanlagda turistinkomster, totalt drygt fem miljarder kronor, är från färje- och kryssningsturismen.

Passagerarna väljer ofta att ta taxi för att ta sig till och från Stockholms Hamnars terminaler och tyvärr drabbas många av våra resenärer av oseriösa friåkare som tar ut överpriser. Högst bekymmersamt är att resenärerna inte enbart luras på pengar utan att det ofta uppstår oreda och hotfulla situationer i anslutning till våra hamnområden när resenärerna ska betala för resan. Drabbade är även Hamnens egen personal då dessa försöker ingripa.

För att Stockholm ska fortsätta vara attraktivt som besöksmål krävs att bilden av Stockholm är genomgående god. Att de för staden så viktiga turisterna lämnar Stockholm och Stockholms Hamnar, med dåliga erfarenheter och obehagliga upplevelser kan påverka denna bild mycket negativt.

Vidtagna åtgärder i Stockholms Hamnar

Som en åtgärd för att bringa ordning tillämpar Stockholms Hamnar sedan 2009 en modell liknande den som finns på Bromma, en taxiremote. Remoten syftar till att skapa ordning och reda samt trygghet för resenärerna när de ska resa från terminalerna med taxi, eftersom de får tillgång till en taxi till skäligt pris. Systemet innebär att avtal slutits med ett antal beställningscentraler vars taxibilar har tillträde till ett inhägnat område nära den plats där passagerare lämnar fartyget. Bommar till områdena öppnas efter att systemet känt av en transponder som sitter inne i de avtalsanslutna taxibilarna. Systemet används idag på tre platser i Stockholm – Frihamnspiren, Värtahamnen samt vid Vikingterminalen på Stadsgårdskajen – och har inneburit en investeringskostnad för Stockholms Hamnar på cirka två miljoner kronor per anläggning. Stockholms Hamnar kan tyvärr konstatera att trots investeringarna i taxiremoten så kvarstår stora problem med de oseriösa friåkarna som hittar nya platser att parkera på i väntan på nästa körning.

Stockholms Hamnar har satt upp information i anslutning till terminalerna om vad som är rimligt pris för en taxiresa. Därutöver har Stockholms Hamnar under 2013 infört ett

”lokalt pristak”, på för närvarande 375 kr, i flera hamndelar i avsikt att minska problemen. Trots dessa åtgärder så uppstår regelbundna konflikter med friåkare och taxibolag med högre jämförelsepris, vid terminalerna. Dessutom har Stockholms Hamnar endast små möjligheter att påverka resenärernas val av taxibolag för returreisan tillbaka till färjeterminalen eller kryssningsfartyget.

Stockholms Hamnars synpunkter

Stockholms Hamnar har tagit det av Transportstyrelsens förslag, *Transportstyrelsens redovisning av regeringsuppdrag att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg: **Taxiverksamheten som helhet***, och koncentrerar sitt yttrande över den fråga som är mest angelägen för Hamnen, nämligen prissättningen.

Transportstyrelsen föreslår att före en påbörjad färd ska prisuppgift på ett beständigt sätt lämnas till resenärer, om taxibilen har ett jämförelsepris på över 500 kr. Stockholms Hamnar menar att detta förslag inte är tillräckligt och bör avstyrkas. En sådan regel kommer vara i princip omöjlig att kontrollera med tanke på de många taxiresor som utförs dagligen, vilket även konstateras av Transportstyrelsen själv i det remitterade förslaget. Transportstyrelsen beskriver även problematiken med att resenärerna själva måste ha kännedom om den fria prissättningen samt att prisuppgift ska lämnas i förväg. Om Hamnens utländska resenärer blir felaktigt behandlade och lurade på priset kommer de ha ytterst begränsade möjligheter att framföra klagomål då de sannolikt är på väg att lämna Stockholm.

Stockholms Hamnar anser att de åtgärder som tidigare beslutats om inte är tillräckliga för att åstadkomma en förändring. Varken bättre och tydligare prisinformationskrav eller nya tillståndsprovningar kommer påverka så länge en helt fri prissättning gäller, och inte heller det nya förslaget från Transportstyrelsen kommer vara tillräckligt för att råda bot på taxiproblematiken. Stockholms Hamnar anser att situationen på taximarknaden idag är mycket allvarlig och att ett generellt pristak därför är nödvändigt. Transportstyrelsen framhåller själv att en reglering av det högsta jämförelsepriset är den mest kraftfulla åtgärden för att komma tillrätta med problemen. Stockholms Hamnar skulle även vilja se en regel som innebär att fast pris alltid kan erbjudas på vissa strategiskt viktiga sträckor, som exempelvis mellan Stockholm och Arlanda.

På grund av den korta remisstiden har detta yttrande ej behandlats i Stockholms Hamns styrelse.

Med vänliga hälsningar

Johan Castwall
VD

Svar på remiss angående Taxiverksamheten som helhet

Stockholm Business Regions förslag till beslut

Stockholm Business Region överlämnar följande tjänsteutlåtande som svar på remiss angående Taxiverksamheten som helhet, dnr 001-369-2014.

Ärendet anmäls som ett kontorsyttrande på styrelsens sammanträde den 20 maj 2014.

Olle Zetterberg

Lena Häggdahl

Bakgrund

Trafik- och arbetsmarknadsroteln har remitterat remiss om Taxiverksamheten som helhet till Stockholms Stadshus AB (dnr. 001-369-2014). Stockholms Stadshus AB har sänt remissen vidare i en underremiss till Stockholm Business Region AB.

Yttrandet ska vara Stockholms Stadshus AB tillhanda senast den 10 mars 2014.

Ärendet

Inledningsvis kan konstateras att avregleringen av Taximarknaden som genomfördes 1990 har haft många goda effekter. Tillgänglighet och utbud har kraftigt förbättrats samtidigt som konkurrensen inneburit att flera nya deltjänster utvecklats inom näringen.

Stockholm är idag en mycket välkommande stad gentemot besökare. Besöksnäring har under senare tid utvecklat många nya tjänster och hotell samt restaurangutbudet har kraftigt förbättrats. Samtidigt kan noteras att Stockholms position som besöksdestination aldrig varit starkare vilket avspeglar sig i att Stockholm är Europas tionde största besöksdestination och med en mängd olika positiva omdömen i internationell media.

Taxinäringens nuvarande funktionssätt hotar dock denna positiva tillväxt och bild. Med rådande lagstiftning i ryggen kan en taxiförare vid resans slut ta ut vilket pris vederbörande vill oavsett huruvida någon tjänst eller funktion utöver det normala har utförts eller ej. Det faktum att Taxin ska vara försedd med prisuppgift för en normalresa hindrar inte att taxitjänsterna helt lagligt kan vara kraftfullt överprissatta.

De som drabbas är främst tillfälliga besökare, både från Sverige och utomlands. Utländska besökare har en bild av Sverige som ett tryggt och säkert land och ser ingen anledning att tro att man kan råka ut för att betala ett kraftigt överpris och i värsta fall även bli hotad när man tar en taxi. Dessvärre är det vad som alldeles för ofta händer.

Staden har vidtagit diverse åtgärder i form av information och skyltning, men det räcker inte för att komma åt problematiken.

Många av de taxibilar som systematiskt utnyttjar rättslaget, ställer sig på strategiska platser där ovetande och/eller stressade kunder söker taxi. Vissa försöker efterlikna seriösa bolags logotyper, dekaler etc. för att ytterligare förvirra potentiella kunder och invagga dessa i någon slags trygghet.

Problemet med taxisituationen gäller hela Stockholm men särskilt tydligt är det vid de ställen som besökare anländer till Stockholm, dvs. Arlanda, Centralstationen, Cityterminalen och våra kryssningshamnar. Även besökare vid Stockholmsmässan, Kistamässan samt besökare vid evenemangsarenor faller offer för oseriösa taxibolag.

Vid en av Stockholms kryssningsterminaler har situationen uppkommit där mer etablerade taxibolag inte ställer sig med lediga bilar på grund av hot och trakasserier från andra taxibolag. I vissa fall förekommer även hot när konsumenter ifrågasätter priset de måste betala.

Vi menar att det hypotetiskt kan finnas ett samband mellan taxiförare som kraftigt överprissätter sina tjänster och mindre benägenhet att fullgöra sina skatteskylldigheter.

Mot bakgrund av detta har vi i ett yttrande över promemorian Redovisningscentraler för taxi (Ds2013:66) i huvudsak ställt oss positiva till inrättandet av redovisningscentraler mm (SBR dnr. 1.7-25/2014).

Transportstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg. Rapporten omfattar taxiverksamheten som helhet. I Transportstyrelsens rapport Taxiverksamheten som helhet (dnr TSV 2013-2006) redovisas ett antal förslag, bedömningar samt åtgärder. Bland annat föreslår Transportstyrelsen att;

- Taxiföraren ska, utifrån tillståndshavarens skyldighet vad gäller prisinformation, lämna en prisuppgift före varje färd i taxitrafik om det högsta jämförpriset för aktuellt fordon överstiger 500 kr. Prisuppgiften ska ange ett pris som inte får överstigas. Uppgiften ska lämnas senast när färden beställs och på ett beständigt sätt. Uppgiften ska sparas hos taxiföraren.

De som drabbas av en kraftig överprissättning är främst internationella besökare men även mindre erfarna svenska konsumenter av taxitjänster. För att marknaden ska fungera krävs att alla konsumenter, nationella och internationella, har kunskap om att en fri prissättning råder, kunskap om alternativ och att man därefter kan göra ett aktivt val.

Att taxiföraren ska lämna prisuppgift före varje färd i taxitrafik om det högsta jämförpriset för aktuellt fordon överstiger 500 kr kan möjligtvis bidra till att förbättra situationen med de allra mest oskäligen priserna förutsatt att konsumenterna förstår detta och kan sätta det i relation till möjliga alternativ. Att reglera ett högsta jämförpris är en mer kraftfull åtgärd för att komma tillrätta med problemet.

Vidare redovisar Transportstyrelsen bland annat följande bedömningar;

- Det bör för närvarande inte införas krav på ägare av rescentra att informera om prissättning för taxi. Transportstyrelsen anser istället att Konsumentverket inom ramen för sitt uppdrag kan ge råd och stöd till ägare av rescentra om hur sådan information bör se ut och var den bör finnas.

Vi delar Transportstyrelsens bedömning att det för närvarande inte bör införas krav på ägare av rescentra att informera om prissättning för taxi utan att problematiken bör åtgärdas på annat sätt. Vidare anser vi att Konsumentverket i sina råd och stöd till ägare av rescentra om hur sådan information bör se ut och var den bör finnas betänker att informationen riktar sig till internationella besökare samt minder erfarna nationella konsumenter av taxitjänster. I det fall problematiken kvarstår kan det finnas skäl att ompröva bedömningen.

- Ett införande av obligatoriska redovisningscentraler kommer att försvåra skattefusk och göra branschen mindre intressant för oseriösa aktörer.

Vi delar Transportstyrelsens bedömning om att obligatoriska redovisningscentraler kommer att försvåra skattefusk och göra branschen mindre intressant för oseriösa aktörer vilket vi redogjort för i ett yttrande avseende promemorian Redovisningscentraler för taxi enligt ovan.

- Det bör inte införas krav på att taxameterutrustning ska inkludera en betalterminal. Det bör för närvarande inte heller införas krav på att om en betalterminal används, så ska den vara tillförlitligt ansluten till eller integrerad med taxameterutrustningen.

Mot bakgrunden av den snabba teknologiska utvecklingen avseende olika betaltjänster- och lösningar, att mobila betalningar sannolikt kommer att öka i framtiden och att konsumenternas valmöjligheter därigenom ökar menar vi att ett krav på att taxameterutrustning ska inkludera en betalterminal inte är realistiskt.

Vi delar därför Transportstyrelsens bedömning om att det inte bör införas krav på att taxameterutrustning ska inkludera en betalterminal och att det inte heller bör införas krav på att om en betalterminal används så ska den vara tillförlitligt ansluten till eller integrerad med taxameterutrustningen.

Taxinäringens redovisning av inkomster bör istället förbättras genom inrättandet av redovisningscentraler.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholm Business Regions administrativa avdelning.